

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 185

Meer over *GEHENNA*

Als een ijverig student van het Woord Gods bezig is met een specifiek onderwerp, zal hij gewoonlijk willen zien wat andere studenten over die zaak hebben gezegd. Vaak wordt hij teleurgesteld, als hij ontdekt dat er niemand zich diepgaand mee heeft beziggehouden en dat de paar aantekeningen die door de meeste commentatoren erover zijn gegeven, van weinig waarde blijken te zijn voor het bevorderen van de waarheid. 'Gezonde leer' (II Tim. 4:3) is een leer die gebaseerd is op conclusies die getrokken zijn nadat alles wat over het onderwerp is geopenbaard erbij is betrokken en is overdacht.

Aangezien de Here Jezus het woord *GEHENNA* als uitgangspunt gebruikt heeft voor de toekomstige straf, moet alles wat vanaf Genesis tot Openbaring licht kan werpen op de betekenis van dit woord zorgvuldig worden overdacht. Dat is gedaan, hoewel ik niet in staat ben om in deze beknopte boodschappen alles weer te geven dat ontdekt is.

Er is een belangrijk Oudtestamentisch gedeelte waar alle studenten volledig vertrouwd mee zouden moeten zijn en waarvan de feiten in ons geheugen moeten worden gegrift voor toekomstig gebruik als we meer gaan begrijpen van het belang van *GEHENNA*. In Jesaja 66:23,24 wordt ons gezegd:

En het zal geschieden van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat, dat al wat leeft zal komen om zich voor mijn aangezicht neer te buigen, zegt de HERE. Zij zullen uitgaan en de lijken aanschouwen der mannen, die van Mij afvallig geworden zijn; want hun worm zal niet sterven, en hun vuur zal niet uitdoven, en zij zullen voor al wat leeft een afgrijzen wezen.

Het eerste deel van de twee verzen die hierboven geciteerd zijn, leveren weinig moeilijkheden op, aangezien er andere gedeelten in de Schrift zijn die ons hetzelfde vertellen. In Jesaja 2:2-4 verklaart de profeet dat in de laatste (resulterende – *ACHARITH*) dagen de berg (heerschappij) van het huis (vorstenhuis) des Heren zal worden gevestigd boven (hoofd: als een uitstromende eenheid) de bergen (overheden) en verheven zal zijn boven de heuvels (mindere overheden) en dat alle volken daarheen zullen stromen. En vele volken (meervoud in het Hebreeuws) zullen komen en zeggen: 'komt, laten wij opgaan naar de berg des HEREN, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en des HEREN woord uit Jeruzalem.'

De plaats van handeling is hier het koninkrijk van God. Iedereen die gelooft dat dit schitterende beeld een beschrijving is van wat tegenwoordig plaatsvindt, of van wat zich in het verleden heeft voorgedaan, verklaart zichzelf daarmee onbevoegd als eerlijk uitlegger van Jesaja's profetie. Deze woorden geven ons een beschrijving van het bijeenverzamelde, herstelde en wedergeboren Israël in de periode en onder de omstandigheden die zullen bestaan als God de aarde en de volken daarop regeert (Ps. 67:5). Een verdere bevestiging hiervan wordt gevonden in Zacharia 14:9 waar ons gezegd wordt: 'de HERE zal koning worden over de gehele aarde; te dien dage zal de HERE de enige zijn, en zijn naam de enige' en bovendien wordt gezegd: 'allen, die zijn overgebleven van al de volken, die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, zullen van jaar tot jaar heentrekken om zich neer te buigen voor de Koning, de HERE der heerscharen, en het Loofhuttenfeest te vieren. Maar wie uit de geslachten der aarde niet naar Jeruzalem zal heentrekken om zich voor de Koning, de HERE der heerscharen, neder te buigen, op hem zal geen regen vallen' (Zach. 14:16,17).

Laat het nogmaals gezegd en volkomen erkend worden dat dit pas zal plaatsvinden nadat God de heerschappij heeft overgenomen en het koninkrijk (de regering) van God een realiteit zal zijn. Vandaar dat we geen grote problemen zien in de profetie dat iedereen op weg zal gaan naar Jeruzalem om de Heer te aanbidden, zolang we maar beseffen dat dit zal gebeuren onder de omstandigheden van de goddelijke regering die werkelijk van kracht is in die tijd en we erkennen dat als natiën samenkomen, dat gebeurt door middel van hun vertegenwoordigers, zodat iedere man een ambassadeur kan zijn voor miljoenen mensen. Wet een voorrecht zal het zijn om in dit tijd als plaatsvervanger op te treden.

Er is evenwel meer te vinden in deze beschrijving en we begaan een ernstige vergissing als we denken dat in die periode onder de

omstandigheden van het koninkrijk van God alles volmaakt zal zijn en dat nooit iemand meer te maken zal krijgen met ongerechtigheid. Het is geopenbaard dat wanneer God regeert, de goddelijke gerechtigheid van dien aard zal zijn dat op elke zonde en overtreding een rechtvaardige vergelding zal volgen. Als er tegenover God een doodzonde begaan wordt, is geschreven dat degene die een dergelijke zonde begaat zeker zal sterven. Er zal geen uitstel zijn, geen juridische touwtrekkerij, geen opschorting, geen stakende stemmen in de jury's, geen rechterlijke dwalingen. Elke straf zal liggen in de handen van God, geen enkel onderdeel daarvan zal overgelaten worden aan mensen. En Hij zal het leven van de zondaar terugtrekken, het dode lichaam naar de plaats van vernietiging transporteren, het aan verantwoordelijke getuigen tonen, die, als zij weer bij de mensen terugkomen die zij vertegenwoordigen, kunnen zeggen: 'we zijn daar geweest. We hebben de dode lichamen gezien. Er bestaat zo iets als dood door de zonde, waarvoor onze Here Jezus ons tevoren heeft gewaarschuwd.'

Iedereen die dit onderwerp bestudeert, moet ook beseffen dat als deze aarde onder Gods heerschappij valt, slechts zeer weinig mensen een dood lichaam zullen zien. Aan de dood die voortkomt uit de zonde van Adam, zal een eind worden gemaakt op de dag dat Gods regering aanvangt. Vanaf die dag zal niemand sterven aan zaken als kanker of hartkwalen. Alle gevallen van de dood die zich onder Gods heerschappij voordoen, zullen het gevolg zijn van een goddelijke daad, een straf op de zonde.

Het lijkt geen twijfel dat we Jesaja 66:24 moeten verbinden met het toekomstige gehenna van het koninkrijk van God. De lichamen daar zijn de lichamen van dode mensen die hebben overtreden tegen God. Hun leven is beëindigd als straf van God. We moeten dus denken aan de woorden van onze Heer: 'Ik zal u tonen,¹ wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem!'

Er worden hier gewezen op twee acties: doden wegens zonde en werpen in het gehenna. De eerste houdt niet automatisch in dat de tweede moet volgen. De eerste daad is een straf. De tweede is een daad van vernietiging en die is zeer betekenisvol. Het is het uiterste wat God zal doen met een bepaalde categorie zondaren. Van hen wordt gezegd dat 'hun worm niet zal sterven, en hun vuur niet zal uitdoven.' We moeten er goed op letten dat dit gezegd wordt van deze mensen en

¹ De *King James Version*, waaruit Sellers citeerde, heeft *forewarn* = 'van tevoren waarschuwen' in plaats van 'tonen' in de NBG- en Statenvertaling.

niet van het gehenna. Het gaat om 'hun' worm. Het moet dus zo zijn dat deze mensen gedurende hun leven zo gezondigd hebben dat zij een toestand van schuld over zich gebracht hebben die hier beschreven wordt als 'hun vuur' en 'hun worm.' Hoe anders konden de Heer en Jesaja spraken over zo'n veroordeling van schuld als het niet om hen zou gaan?

In Mattheüs 5:22 heeft onze Heer Zijn discipelen gewaarschuwd dat wanneer zij onder Zijn heerschappij iemand *MOROS* zouden noemen, een woord dat 'verdorven onverlaat, verstoken van enige goddelijke kennis' betekent, zij het gevaar zouden lopen van het gehenna van vuur. Deze woorden maken een duidelijk onderscheid tussen het gehenna dat bestond ten zuiden van Jeruzalem en het toekomstig gehenna dat zal bestaan onder de heerschappij van God. Wat bestond in de dagen van de Heer, was een gehenna van vuilnis en geen gehenna van vuur. Hoewel het kan zijn dat daarop ook enkele vuren brandden, zoals gebruikelijk op open vuilstortplaatsen, moet dit niet verward worden met de brandende zwavel van het toekomstig gehenna.

Als God eenmaal de wereld heeft verlicht en ervoor heeft gezorgd dat Zijn kennis de aarde vervult, zal niemand het in zijn hoofd halen een ander 'stomkop' te noemen. Als hij dat wel doet, beledigt hij de Geest van God die dan uitgestort is op alle vlees. De alledaagse praktijk om elkaar ongegronde beledigingen toe te roepen, zal tot een eind komen als God de aarde regeert.

De Heer heeft dergelijke waarschuwingen herhaalde malen laten horen bij verschillende gelegenheden waarbij Hij het woord gehenna heeft gebruikt, maar Hij heeft verder geen informatie over de aard daarvan toegevoegd. In Marcus 9:43,45 en 47 ontdekken we echter dat de vertalers Hem laten zeggen: 'ter helle, in het onuitblusbare vuur' waar het Grieks heeft: 'in gehenna, in het onuitblusbare vuur,' waaraan de uitspraak is toegevoegd: 'waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.' Dat zijn dezelfde woorden als die we in Jesaja 66:24 hebben gevonden en deze moeten nauwkeurig worden onderzocht.

Het vuur waarover het in deze teksten gaat, heeft in geen enkel opzicht te maken met de vuren die wellicht op de vuilnisbelt ten zuiden van Jeruzalem hebben gebrand in de dagen van onze Heer, noch met het vuur dat kenmerkend zal zijn voor de poel van gesmolten zwavel die zal bestaan in de dag van het koninkrijk van God. Dit 'vuur' in al deze gedeelten heeft te maken met 'het vuur' van het individu dat daarin geworpen wordt. Het wordt specifiek 'hun vuur' genoemd en er wordt van gezegd dat dit onuitblusbaar is en hieraan is toegevoegd dat 'hun worm' (persoonlijk en enkelvoudig) nooit sterft.

Als er ergens een plaats in de Schrift is waar woorden metaforisch gebruikt zijn, is het wel dit gedeelte. Een bepaald persoonlijk feit met betrekking tot deze zondaren wordt hier 'hun vuur' genoemd, wat geen situatie is van werkelijke verbranding en iets dat 'hun worm' genoemd wordt, maar wat in het geheel geen worm is. Er waren in de vuilnishoop zuidelijk van Jeruzalem ongetwijfeld wormen aanwezig, zoals op elk deel van de aarde wormen bestaan, maar er bestond niet zoiets als een nooit-stervende worm. Er bestaat niet zoiets als een onsterfelijke worm.

Aangezien het hier duidelijk gaat om 'het vuur' van het individu en 'de worm' van het individu, moeten we uitzoeken wat deze metaforen betekenen. Wat de term 'vuur' betreft, kunnen we zeggen dat God een ongunstige uitspraak zal doen over een persoon, een vonnis over zijn schuld, waarvoor een bepaalde straf zal worden gegeven die precies wordt aangegeven en dat wordt iemands 'vuur.' Dit gebruik van het woord 'vuur' zien we in Psalm 97:3, 'vuur gaat voor zijn aangezicht uit, het zet zijn tegenstanders rondom in vlam.' We zien het ook in Jeremia 5:14 waar God tegen deze profeet zei: 'omdat gij dit woord spreekt: zie, Ik maak mijn woorden in uw mond tot vuur en dit volk tot hout en het zal hen verteren.' Dit vuur was Gods vonnis over een afgodisch volk, de doodstraf die hen werd opgelegd wegens hun zonden. Een besluit kan natuurlijk worden herroepen, maar over gehenna heeft God gezegd: 'hun vuur wordt niet uitgeblust.'

Naast ieder goddelijk besluit dat iemand naar gehenna zendt, bestaat een bijkomende schande, een bijkomende daad van onttering: 'zij zullen voor al wat leeft een afgrijzen wezen' (Jes. 66:24). Dat is de schande, het eerverlies, de eerloosheid en de schandvlek van allen die in gehenna worden vernietigd. Hiervan wordt gezegd dat dit 'hun worm' is.

Dit gebruik van het woord 'worm' komen we tegen in één van de grote profetieën over Jezus Christus. Door een grote rechterlijke dwaling werd Hij berecht en gevonnist door de heersende kliek in Israël. Zij oordeelden dat Hij gestraft zou worden met de dood door kruisiging, de meest schandelijke en smadelijke dood die iemand kon ondergaan. Hierover heeft Hij tevoren gesproken: 'Ik ben een worm en geen man, een smaad voor de mensen en veracht door het volk' (Ps. 22:7). Dat was Zijn vuur, de worm waarmee Hij te maken kreeg toen Hij Zich ontledigd heeft en gehoorzaam is geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises (Fil. 2:8). Zijn vuur werd evenwel gedooft en Zijn worm is gestorven, want als we verder lezen ontdekken we dat God het oordeel van de mensen heeft omgekeerd, Hem heeft opgewekt uit de dood, Hem hoog verheven heeft en Hem een naam gegeven heeft boven elke andere naam.